

Naantalin kaupungin
täydentävän ja ennaltaehkäisevän
toimeentulotuen
soveltamisohje 1.5.2021 alkaen

JOHDANTO	3
OIKEUS TOIMEENTULOTUKEEN JA TOIMEENTULOTUEN HAKEMISEN MENETTELY	3
PERUSTOIMEENTULOTUKI	3
TÄYDENTÄVÄ TOIMEENTULOTUKI (TOTUL 7c §)	4
EHKÄISEVÄ TOIMEENTULOTUKI (TOTUL 13 §)	4
TAKAISINPERINTÄ (TOTUL 20-23 §)	4
MENOJEN HUOMIOIMINEN (AAKKOSITTAIN)	5
AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA.....	5
ALKUAVUSTUS	5
ASTIANPESUKONE.....	6
ASUMINEN	6
ASUMISEEN LIITTYVÄT HARKINNANVARAISET MENOT	6
AUTO	7
EDUNVALVONTAPALKKIO	7
HARRASTUKSET	7
HAUTAJAISET	7
HAUTAUKSEEN LIITTYVÄT MENOT	7
HENKILÖLLISYYSTODISTUS JA VALOKUVAT	8
JÄÄKAAPPI JA LIESI	8
KANSALAISUUDEN HAKEMISEEN LIITTYVÄT KULUT	8
KOROT JA TAKAISINMAKSUT	8
LASTEN TAPAAMISKULUT	8
LASTEN TURVAISTUIN/TURVAKAUKALO.....	8
LASTENSÄNKY.....	8
LASTENVAUNUT JA -RATTAAT	9
LEMMIKKIELÄIMET	9
LOMA- JA VIRKISTYSMATKAT.....	9
MATKAKULUT	9
MIKROAALTOUUNI	9
MUUTTOKULUT.....	9
OLESKELULUPA JA VALOKUVAT	9
OPISKELUUN LIITTYVÄT MENOT	10
PAKASTIN	10
PASSI JA VALOKUVAT	10
PESUKONE/PESUTUPA.....	10
POLKUPYÖRÄ.....	10
PÄIHDEHUOLTO.....	10
PÄIVÄHOITOMAKSUT	11
PÖLYNIMURI	11
RIKOSREKISTERIOTE.....	11
RUOKA	11
SAUNAMAKSUT.....	11
SILMÄLASIT JA PIILOLINSSIT	11
SÄHKÖ.....	11
SÄNKY	11
TERVEYDENHOITO	11
TYÖMATKAT	12
TYÖTTÖMYYSKASSAN JÄSENMAKSU.....	12
VAATTEET	12
VAKUUTUKSET	12
VEROT.....	12
VUOKRAVELAT	12
OIKAISUVAATIMUS	13
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	13

Johdanto

Perustoimeentulotuki siirtyi Kelan myöntämäksi etuudeksi 1.1.2017 lähtien. Kuntien hoidettavaksi jäi täydentävä- ja ehkäisevä toimeentulotuki.

Tätä Naantalin kaupungin toimeentulotuen soveltamisohjetta käytetään rinnakkain lakitekstien, Kelan ohjeistusten (<http://www.kela.fi/documents/10192/3464829/Toimeentulotuki.pdf>) ja STM:n julkaiseman soveltamisoppaan kanssa (http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/69913/URN_ISBN_978-952-00-3385-9.pdf?sequence=1). Lakien tai soveltamisoppaan tekstikokonaisuuksia ei ole toistettu tässä ohjeessa, vaan ohjeeseen on koottu ainoastaan tarvittavia linjavia täsmennyksiä. Ohjeen tarkoituksena on korostaa yhdenvertaisuusperiaatteiden toteutumista kunnassa. Ohjeet eivät siten rajoita viranhaltijoiden mahdollisuutta käyttää harkintaa päätettäessä yksilön tai perheen oikeudesta toimeentulotukeen.

Kunnan määrittelemät ohjeistukset perustuvat aina kunnan tarjolla oleviin palveluihin sekä hintatasoon, joka näkyy esimerkiksi arvioitaessa joidenkin kulujen kohtuullisuutta.

Nimetyt menokohdat löytyminen tästä ohjeesta ei tarkoita automaattisesti sitä, että siihen kuuluisi aina myöntää toimeentulotukea. Viranhaltijoilla on aina mahdollisuus arvioida, onko meno hakijan tai hänen perheensä tilanteessa välttämätön ja toimeentulotukilain näkökulmasta sellainen, johon toimeentulotukea voidaan myöntää.

Oikeus toimeentulotukeen ja toimeentulotuen hakemismenettely

Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo sekä edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuki on etuus, jolla taataan jokaisen oikeudeksi säädetty perustuslain 19 §:n 1 momentissa tarkoitettu välttämätön toimeentulo.

Jokaisella on velvollisuus kykynsä mukaan pitää huolta itsestään ja omasta elatuksestaan sekä, siinä laajuudessa kuin avioliittolaissa, lapsen elatuksesta annetussa laissa ja muussa laissa säädetään, puolisonsa sekä alaikäisten lastensa ja ottolastensa elatuksesta. Pääsääntöisesti alaikäisen lapsen elatuksesta vastaavat lapsen vanhemmat.

Jokaisella on oikeus saada toimeentulotukea, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa ansiotyöllään, yrittäjätoiminnallaan, toimeentuloa turvaavien muiden etuuksien avulla, muista tuloistaan tai varoistaan, häneen nähden elatusvelvollisen henkilön huolenpidoilla tai muulla tavalla.

Toimeentulotuen myöntää hakemuksesta Kela ja harkinnanvaraisen tuen sen kunnan toimitus, jonka alueella henkilö tai perhe vakinaisesti oleskelee. Jos henkilö tai perhe muutoin kuin satunnaisesti oleskelee useammassa kuin yhdessä kunnassa, toimeentulotuen myöntää sen kunnan toimitus, jonka alueella oleskelusta henkilön tai perheen menot johtuvat. Myös kiireellisen tuen tarpeessa perustoimeentulotuen myöntää Kela.

Perustoimeentulotuki

Perustoimeentulotuki koostuu perusosasta sekä muista perusmenoista, joita ovat asumiskilain 6 §:ssä tarkoitettut asumismenot, kotivakuutus, taloussähkö sekä vähäistä suuremmat terveydenhuoltomenot. Lisäksi perustoimeentulotukeen oikeuttavia menoja ovat mm. lasten päivähoitomaksut, lasten tapaamisesta aiheutuvat kulut, vuokratvuokruudet ja muuttokulut. Lisää perustoimeentulotuesta Kelan nettisivuilta: <http://www.kela.fi/toimeentulotuki>

Täydentävä toimeentulotuki (TOTUL 7c §)

Täydentävää toimeentulotukea myönnetään harkinnanvaraisesti hakijan tai perheen erityisistä tarpeista johtuviin menoihin. Täydentävää toimeentulotukea haettaessa tulee ensin hakea perustoimeentulotukea Kelasta, koska tukea ei voida myöntää ilman voimassaolevaa perustoimeentulotuen päätöstä.

Täydentävään toimeentulotukeen oikeuttavina menoina otetaan huomioon tarpeellisen suuruusena henkilön tai perheen erityisistä tarpeista tai olosuhteista johtuvat, toimeentulon turvaamiseksi tai itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi tarpeellisiksi harkitut menot.

Henkilön tai perheen erityisenä tarpeena tai olosuhteena voidaan pitää esimerkiksi pitkäaikaista toimeentulotuen saamista, pitkäaikaista tai vaikeaa sairautta sekä lasten harrastustoimintaan liittyviä erityisiä tarpeita. Poikkeuksellisesti voidaan ottaa huomioon myös toimeentulotuen perusosalla katettavia menoja.

Täydentävää toimeentulotukea haetaan kirjallisesti tällä hakemuksella: https://www.naantali.fi/sites/default/files/media/file/T%C3%A4ydent%C3%A4v%C3%A4n%20toimeentulotuen%20hakemus.%202016_0.pdf

Ehkäisevä toimeentulotuki (TOTUL 13 §)

Ehkäisevän toimeentulotuen tarkoituksena on edistää henkilön ja perheen sosiaalista turvallisuutta ja omatoimista suoriutumista sekä ehkäistä syrjäytymistä ja pitkäaikaista riippuvuutta toimeentulotuesta.

Tukea myönnetään tarvittaessa moniammatillisen tiimin arvioinnin perusteella ja pääsääntöisesti tuen myöntäminen on kertaluontoista.

Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää muun muassa tuen saajan aktivointia tukeviin toimenpiteisiin, asumisen turvaamiseksi, ylivelkaantumisesta tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi sekä muihin tuen saajan omatoimista suoriutumista edistäviin tarkoituksiin.

Ehkäisevä toimeentulotuki on riippumaton siitä, onko henkilö tai perhe oikeutettu toimeentulotukilain tarkoittamaan toimeentulotukeen. Ehkäisevää tukea voidaan myöntää myös tilanteissa, jossa henkilöllä tai perheellä ei toimeentulotukelaskelman perusteella ole oikeutta perustoimeentulotukeen.

Takaisinperintä (TOTUL 20-23 §)

Takaisinperinnästä määrätään pääsääntöisesti samalla kun päätetään toimeentulotuen myöntämisestä. Määräys kirjataan toimeentulotuen myöntämispäätökseen. Päätöksestä tulee ilmetä, mistä tuloista tai varoista tuki on tarkoitus periä takaisin. Takaisinperintä tehdään esimerkiksi tilanteissa, joissa toimeentulotukea myönnetään odotettavissa olevaa etuutta tai jatkuvaa tai kertaluontoista tuloa, korvausta tai saamista vastaan. Takaisinperintä voi kohdistua odotettavissa olevaan etuuteen vain siltä osin, kuin sitä on maksettu samalta ajalta kuin toimeentulotukea ja takaisinperittävä summa voi olla enimmillään myönnetyn toimeentulotuen suuruisen.

Toimeentulotukea voidaan periä myös varallisuudesta. Varallisuutta voi olla esimerkiksi osuus jakamattomaan kuolinpesään, johon tuen saajalla on oikeus, mutta joka ei ole hänen

määrättävissään tukea myönnettäessä. Takaisinperinnästä voidaan määrätä myös esimerkiksi silloin, kun tuen saaja omistaa kiinteää tai muuta omaisuutta, jonka realisointi ei ole voinut tapahtua niin nopeasti, että toimeentulotuen tarpeelta olisi vältytty. Varallisuudesta perittäessä takaisinperinnästä päättää hallinto-oikeus.

Perinnän on kohdistuttava sen kuukauden etuuteen, jolle toimeentulotuki on myönnetty. Periminen ei saa johtaa hakijaa uudelleen toimeentulotuen tarpeeseen. Toimeentulotuki voidaan poikkeuksellisesti päättää periä takaisin myös jälkikäteen, jos tuen myöntäminen on perustunut tuen saajan tai hänen elatusvelvollisensa tahallaan antamiin erehdyttäviin tietoihin, siltä osin, kuin tuen myöntäminen on perustunut näihin tietoihin. Tällaisessa tapauksessa korvausvelvollisuutta haetaan hallinto-oikeudelta.

Menojen huomioiminen (aakkosittain)

Harkinnanvaraista toimeentulotukea (täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki) myönnettäessä hakijan ja hakijan mahdollisen perheen tuen tarve tulee arvioida tapauskohtaisesti. Pääsääntöisesti harkinnanvaraisen toimeentulotuen myöntäminen edellyttää pitkäaikaisesta vähävaraisuutta, mikä ilmenee useimmiten pitkäaikaisena toimeentulotukiasiakkuutena. Pitkäaikainen toimeentulotukiasiakkuus ei kuitenkaan ole välttämätön ehto.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut kuuluvat perustoimeentulotuen piiriin ja niihin haetaan tukea Kelasta. Maksuihin tulee hakea vapautusta tai alennusta sivistyspalveluista, jos perheellä on pitkäaikaisesti oikeus perustoimeentulotukeen.

Alkuavustus

Täydentävää toimeentulotukea voidaan myöntää kertaluonteisena alkuavustuksena tai osittaisena avustuksena huonekaluihin ja kodintarvikkeisiin. Tämä koskee henkilöitä, joilla ei ole välttämätöntä kodin irtaimistoa tai tarvikkeita, eikä heillä ole myöskään mahdollisuutta saada tai hankkia niitä itse lähiaikoina.

Avustusta voidaan myöntää pitkään asunnottomana olleille, jotka saavat asunnon tai pitkäaikaisesta laitoshuollosta kotiutettaville, päihdehuollon tukiasunnoista omaan asuntoon siirtyville ja erityisen tuen tarpeessa oleville nuorille. Pelkästään muuton takia alkuavustusta ei myönnetä, jos hakijalla on jo ollut oma talous. Opiskelijoille ei pääsääntöisesti alkuavustusta myönnetä.

Alkuavustuksella on tarkoitus suorittaa välttämättömimmät kodin hankinnat, esim. sänky, patja, vuodevaatteet, ruokapöytä, tuolit sekä tarpeelliset astiat. Alkuavustuksen myöntämisestä harkittaessa pyydetään hakijaa etukäteen perustelemaan ja yksilöimään mitä hankintoja hänen on välttämätöntä tehdä.

Alkuavustuksena voidaan myöntää 300 € yksinäiselle henkilölle ja 450 € pariskunnalle. Lisäksi lapsiperheille voidaan myöntää 100 €/lapsi. Alkuavustus koskee myös itsenäisesti kuntaan muuttavia maahanmuuttajia.

Vastaanottokeskuksesta ensimmäiseen asuntoon muuttaville kuntapaikan saaneille pakolaisille, kotouttamisen tukemiseksi, myönnetään alkuavustuksena yksinmuuttaville enintään 700 €, pariskunnille 1100 € ja jokaisesta lapsesta 200 €.

Astianpesukone

Astianpesukoneeseen ei pääsääntöisesti myönnetä toimeentulotukea.

Asuminen

Asumiseen liittyvät menot kuuluvat pääsääntöisesti perustoimeentulotuen piiriin ja tuen niihin myöntää Kela. Kela huomioi perustoimeentulotuen laskelmassa kohtuullisina pidettävät asumismenot, jotka Kela itse määrittelee. Kohtuullisten asumismenojen rajoihin tulee mah-
tua asumistyyppistä riippuen: vuokra, yhtiövastike, asuntolainan korot, lämmityskulut, vesi- ja jätevesimaksut, saunamaksut, tiemaksu, jätehuoltokustannukset, nuohous, auraus, kiinteistövero ja tontin vuokra. Edellä mainittujen asumismenojen lisäksi voidaan laskelmassa erikseen huomioida kohtuulliset taloussähkömaksut sekä koti, oikeusturva-, vastuu- ja palova-
kuutus.

Kunta ei pääsääntöisesti myönnä täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea asumismenoihin, jotka ylittävät Kelan määrittämät kohtuulliset asumismenot.

Asumiseen liittyvät harkinnanvaraiset menot

Muuttokulut

Tuen myöntäminen muuttokuluihin kuuluu ensisijaisesti perustoimeentulotuen piiriin eli tukea on ensin haettava Kelasta. Sosiaalitoimisto tekee mahdollisen harkinnanvaraisen päätöksen vasta Kelan päätöksen jälkeen. Hakijaa pyydetään selvittämään eri vaihtoehtojen kustannukset ja mahdollista harkinnanvaraista tukea myönnetään edullisimman vaihtoehdon mukaan.

Varastointipalvelun tilapäinen vuokra

Ensisijaisesti varastointipalvelun vuokraa haetaan Kelasta. Varaston vuokrauksesta aiheutuvat menot voidaan huomioida vain erityistilanteessa ja jos henkilöllä ei ole vakituista asuntoa.

Vuokravakuus

Tuen myöntäminen vuokravakuuteen kuuluu ensisijaisesti perustoimeentulotuen piiriin eli tukea on ensin haettava Kelasta. Erityisen painavasta syytä vuokravakuus voidaan myöntää harkinnanvaraisena toimeentulotukena kunnasta. Vuokravakuus voidaan myöntää pääsääntöisesti enintään kahden kuukauden vuokran suuruisena ja ensisijaisesti kirjallisena vuokravakuutena. Asiakkaan tulee hakea tukea vuokravakuuteen aina lähtökunnasta ennen muuttoa.

Päteviä syitä myöntää vuokravakuus ovat muun muassa asunnottomuus tai sen uhka, työ- tai opiskelupaikan saaminen, halvempi asunto, terveydelliset syyt ja se, että vanha asunto irtisanotaan. Muuttoa ei katsota perustelluksi, jos vanhan asunnon puutteet/terveydelliset haitat on jo korjattu tai ne voidaan korjata. Lisäksi esimerkiksi terveydentilaan tai kulttuuriin perinteisiin vetoaminen ei välttämättä täytä erityisten tarpeiden kriteeriä. Päätöksissä huomioidaan aina asumiskulujen kohtuullisuus.

Vuokravelat, rästivuokrat

Vuokravelan myöntäminen on aina harkinnanvaraista. Vuokravelkaan ei myönnetä toimeentulotukea toistuvasti.

Jos vuokraelkoja maksetaan toimeentulotuesta, niin asiakkaan kanssa laaditaan poikkeuksetta suunnitelma, jossa korostetaan asiakkaan omaa osallisuutta ja vastuuta asian hoitamiseksi. Tukitoimena voidaan hyödyntää esimerkiksi välitystiliasiakkuutta ja asumistukien siirtämistä suoraan vuokranantajalle.

Auto

Autoon tai ajokorttiin liittyviä menoja ei pääsääntöisesti huomioida toimeentulotuessa. Menoja ovat esimerkiksi auton korjauskulut, verot, vakuutukset, lainakulut sekä ajokorttiin liittyvät lääkärintodistukset.

Edunvalvontapalkkio

Edunvalvojan palkkio ja tilintarkastus maksu huomioidaan täydentävän toimeentulotuen menona.

Harrastukset

Lasten harrastusten tukemiseen voidaan huomioida toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkaana olleelle perheelle tai muutoin pitkään pienillä tuloilla (perheen tulot ylittäneet vain niukasti toimeentulotukinormit) olleille perheille enintään 300 €/lapsi/vuosi laskua tai kuittia vastaan.

Myös alaikäisenä pakolaisena yksin Suomeen tulleella, alle 25-vuotiaalla, on oikeus saada harrastusmenoihin tukea 300 €/vuosi.

Aikuisten harrastusmenoihin ei pääsääntöisesti myönnetä tukea, ellei siihen ole erityisiä perusteita.

Hautajaiset

Lähiomaisen hautajaisia varten voidaan henkilökohtaisiin menoihin myöntää harkinnalla avustusta kukkiin 35 € ja vaatetukseen 70 € sekä sellaisiin kohtuullisiin matkakustannuksiin, jotka eivät sisälly toimeentulotuen perusosaan.

Hautaukseen liittyvät menot

Hautauskuluja haetaan siitä kunnasta, jossa vainajalla on ollut kotipaikka. Toimeentulotukea hautauskustannuksiin myönnetään siinä kunnassa, missä henkilö on kuollessaan oleskellut, mikäli hänellä ei ole ollut kotipaikkaa. Tuki myönnetään täydentävänä toimeentulotukena.

Hautauskustannuksina huomioidaan kohtuulliset välttämättömät kustannukset siltä osin kuin vainajan tulot ja varat eivät riitä hautauskuluja kattamaan. Pesän varat tulee tarkistaa ennen päätöksentekoa ja perukirja laittaa hakemuksen liitteeksi. Hakemus, laskelma ja päätös tehdään vainajan nimellä. Hautausmenoihin myönnettävä toimeentulotuki perustuu aina laskelmaan. Tulona huomioidaan kaikki vainajan varat, ja menona toimeentulotuessa hyväksyttävät hautausmenot. Toimeentulotukea hautausmenoihin voidaan myöntää vain siinä tapauksessa, että laskelmasta tulee alijäämäinen.

Välttämättömät hautauskustannukset huomioidaan edullisimman mukaan: Uurna 90 €, Arkkku 390 €, vaatetus 35 €, arkkkuun laitto 50 €, arkkukoriste 35 €, tarpeelliset kuljetukset

(vainajan siirto, lähikunnat 100 €, apumies siirrossa 50 €, arkun siirto kirkkoon siunauspäivänä 100 €, jatkokuljetus tuhkaukseen 150 € sekä urnan hakeminen (Turusta Naantaliin 35 €), järjestelykulut 80 €. Lisäksi huomioidaan seurakunnan hautausmaksu. Kuluista on toimitettava eritelty lasku hakemuksen liitteeksi.

Toimeentulotukea ei myönnetä hautakiveen, muistolaattaan, lehti-ilmoitukseen, sukuhautapaikkaan, muistotilaisuuteen tai kahvitukseen.

Vainajalta maksamatta jääneitä laskuja ei makseta toimeentulotukena, vaan ne merkitään vainajan jälkeen laadittavaan perunkirjaan velaksi. Mikäli pesään on jäänyt varoja, ne tulee maksaa näillä varoilla.

Henkilöllisyystodistus ja valokuvat

Välttämättömät dokumentit kuuluvat perustoimeentulotuen piiriin ja niihin haetaan tukea Kelasta.

Jääkaappi ja liesi

Jääkaapin hankintaan voidaan myöntää avustusta enintään 200 € ja lieden hankintaan enintään 250 €, mikäli se ei kuulu vuokranantajan kustannettavaksi. Lisäksi erityisin perustein voidaan myöntää kohtuulliset kuljetus- ja asennuskustannukset. Mikäli jääkaappi tai liesi on rikkoutunut, hakijan tulee selvittää, kattaako kotivakuutus tämän.

Kansalaisuuden hakemiseen liittyvät kulut

Kansalaisuuden hakemiseen liittyviin menoihin (esim. hakemuksen jättömaksu, kansalaisuus päätöksen lunastamismaksu, hakemukseen liittyvä kielikoe) ei myönnetä toimeentulotukea.

Korot ja takaisinmaksut

Maksamattomien laskujen korkomaksuihin ei myönnetä tukea. Kelan takaisinperintään ei myönnetä tukea, vaan asiakkaan tulee sopia Kelan kanssa takaisinperinnän maksusta osissa tai muilla keinoin.

Lasten tapaamiskulut

Tapaamiskulut kuuluvat perustoimeentulotuen piiriin ja niihin haetaan tukea Kelasta. Kunnasta ei pääsääntöisesti myönnetä tapaamiskuluja lainkaan, ei sopimuksen ylittävältä osalta eikä sellaisille, joilla ei ole tapaamissopimusta tehtynä. Asiakkaat ohjataan lastenvalvojalle tekemään tapaamissopimus, jotta menot huomioidaan Kelassa.

Lasten turvaistuin/turvakaukalo

Lapsen turvaistuimeen tai -kaukaloon voidaan myöntää tukea enintään 100 €/lapsi.

Lastensänky

Lapsen pinnasänkyyn tai sänkyyn voidaan myöntää tukea enintään 100 € (sis. mahdollisen patjan hankinnan).

Lastenvaunut ja -rattaat

Lastenvaunuihin voidaan myöntää tukea enintään 200 € tai rattaisiin 85 €. Kaksostenvaunuihin/-rattaisiin voidaan tukea myöntää harkinnan mukaan. Yhdelle perheelle voidaan myöntää yhdenlaisiin vaunuihin/rattaisiin tukea vain kerran.

Lemmikkieläimet

Lemmikkieläimiin liittyviä menoja ei huomioida toimeentulotuessa.

Loma- ja virkistysmatkat

Loma- ja virkistysmatkoihin ei pääsääntöisesti myönnetä toimeentulotukea.

Lääkemenot

Lääkemenot kuuluvat perustoimeentulotuen piiriin ja tuen myöntää myös kiireellisissä tilanteissa ensisijaisesti Kela. Ilman Kelan perustoimeentulotukipäätöstä tai kielteisellä perustoimeentulotukipäätöksellä lääkemaksusitoumus voidaan myöntää ehkäisevänä toimeentulotukena ainoastaan erityisellä harkinnalla akuutin ja välttämättömän lääkehoidon turvaamiseksi.

Matkakulut

Pääsääntöisesti kaikki matkakulut kuuluvat perusosalla katettaviin menoihin ja niitä haetaan Kelasta. Kela huomioi työmatkakulut laskelmassa erikseen.

Työvoimapolitiisessa toimenpiteessä (esim. kurssi, työkokeilu) aloittavalle voidaan myöntää tukea ensimmäisen kuukauden bussikortin hankkimiseen. Kuntouttavassa tai sosiaalihoitolain mukaisessa työtoiminnassa olevien matkakulut maksetaan ko. palvelusta tehdyllä päätöksellä, jos kriteerit tuen myöntämiseen täyttyvät.

Opiskelijoille voidaan matkakulut korvata kuukausittain edullisimman matkustustavan mukaan.

Peruskoulua käyville ei myönnetä toimeentulotukea koulumatkakuluihin. Sivistyspalvelut vastaavat oppilaan maksuttomasta kuljetuksesta, mikäli kriteerit täyttyvät.

Mikroaaltouuni

Mikroon ei pääsääntöisesti myönnetä erikseen toimeentulotukea.

Muuttokulut

Ks. Asumiseen liittyvät harkinnanvaraiset menot.

Oleskelulupa ja valokuvat

Välttämättömät dokumentit kuuluvat perustoimeentulotuen piiriin ja niihin haetaan tukea Kelasta.

Opiskeluun liittyvät menot

Opiskelijan on aina tarkistettava oikeutensa Kelan opintotukeen. Pakollisina pidettäviin opiskirjoihin voidaan myöntää täydentävää toimeentulotukea. Kirjojen hankkimisesta tulee toimittaa koulun kirjoittama kirjalista ja arvio hinnoista.

Täydentävää toimeentulotukea voidaan harkinnalla myöntää oppilaitoksen pakollisina pitämiin opiskelutarvikkeisiin. Tietokoneeseen voidaan tukea myöntää enintään 300 €, jos koneen hankkiminen on opintojen suorittamisen kannalta välttämätöntä eikä konetta saa käyttöön koulun kautta. Tuki tietokoneeseen on kertaluonteinen.

Opiskeluun liittyviin soveltuvuuskoe-, pääsykoe-, tutkinto-, ylioppilastutkinto- tai ilmoittautumismaksuihin ja näihin liittyviin matkoihin voidaan myöntää täydentävää toimeentulotukea.

Opiskelijoiden matkakulut; ks. Matkakulut.

Pakastin

Pakastimeen ei myönnetä toimeentulotukea.

Passi ja valokuvat

Välttämättömät dokumentit kuuluvat perustoimeentulotuen piiriin ja niihin haetaan tukea Kelasta.

Pesukone/pesutupa

Lapsiperheelle voidaan pyykinpesukoneeseen myöntää täydentävää toimeentulotukea enintään 300 € sekä erityisellä harkinnalla kohtuulliset kuljetus- ja asennuskustannukset. Tukea voidaan myöntää myös yksinasuvalle tai lapsettomalle pariskunnalle, jos käytävissä ei ole pesutupaa.

Jos pesukone hajoaa, kehoitetaan hakijaa ensin selvittämään korvausmahdollisuutta kotivakuutuksen kautta. Vakuutusyhtiön korvauspäätös tulee toimittaa hakemuksen mukana.

Pesutupamaksut sisältyvät perusosalla katettaviin menoihin eikä niihin myönnetä tukea erikseen.

Polkupyörä

Polkupyörän ja kypärän hankintaan voidaan myöntää täydentävää toimeentulotukea kouluikäiselle lapselle enintään 150 €. Tukea voidaan myöntää perheeseen pääsääntöisesti kerran/lapsi.

Päihdehuolto

Päihdehuoltoon liittyvät asiakasmaksut rinnastetaan terveydenhuollon maksuihin eli ne huomioidaan perustoimeentulotukena.

Päivähoitomaksut

Päivähoitomaksut kuuluvat perustoimeentulotuen piiriin ja niihin haetaan tukea Kelasta. Maksuihin tulee hakea vapautusta tai alennusta sivistyspalveluista, jos perheellä on pitkäaikaisesti oikeus perustoimeentulotukeen.

Pölynimuri

Imuriin ei myönnetä erikseen toimeentulotukea.

Rikosrekisteriote

Voidaan myöntää täydentävänä toimeentulotukena, mikäli rikosrekisteriotetta edellytetään työpaikan vastaanottamiseksi.

Ruoka

Ruoka kuuluu pääsääntöisesti perusosalla katettaviin menoihin. Palveluasumiseen liittyvistä ruokakuluista voidaan täydentävään tukeen oikeuttavana menona huomioida se osuus, joka ylittää perusosan kattamat ruokamenot (49 %). Ensisijaisesti asiakkaan tulee hakea maksun alentamista palvelun tarjoajalta.

Saunamaksut

Ks. Asuminen

Silmälasit ja piilolinssit

Silmälasit kuuluvat perustoimeentulotuen piiriin ja niihin haetaan tukea Kelasta.

Sähkö

Ks. Asuminen

Sänky

Aikuisen sänkyyn (sis. patja) voidaan erityisellä harkinnalla myöntää täydentävää toimeentulotukea enintään 130 € sekä tarvittaessa kuljetuksen kulut.

Terveydenhoito

Tuen myöntäminen terveydenhoitomeneihin kuuluu ensisijaisesti perustoimeentulotuen piiriin eli tukea on ensin haettava Kelasta.

Apuvälineet (esim. kotiin tarvittavat apuvälineet, tukipohjalliset)

Ensisijaisesti ohjataan selvittämään mahdollisuus saada apua terveyskeskuksen apuvälinelainaamon tai lääkinnällisen kuntoutuksen kautta.

Fysioterapia/fysikaalinen hoito

Tuen myöntäminen terveydenhoitomoiuihin kuuluu ensisijaisesti perustoimeentulotuen piiriin ja tukea on ensin haettava Kelasta.

Kotihoito

Ensisijaisesti haetaan alennusta tai vapautusta asiakasmaksusta. (Kts asiakasmaksulaki)

Psykoterapia

Arviointikäynteihin voidaan harkinnalla myöntää täydentävää toimeentulotukea.

Työmatkat

Ks. Matkakulut

Työttömyyskassan jäsenmaksu

Ensisijaisesti tuki haetaan Kelasta.

Vaatteet

Vaatemenot kuuluvat perustoimeentulotuen perusosaan. Täydentävää toimeentulotukea voidaan myöntää erityisvaatetuksen osalta.

Romanikulttuurin mukaiseen hameeseen voidaan myöntää täydentävää toimeentulotukea 3 vuoden välein enintään 400 € maksusitoumuksella. Tuen myöntäminen edellyttää vähintään vuoden toimeentulotukiasiakkuutta paikkakunnalla. Romaninaisen muu vaatetus ja vaatteiden korjauskustannukset kuuluvat perusosaan.

Vakuutukset

Kotivakuutus kuuluu perustoimeentulotuen piiriin ja tuki haetaan Kelasta.

Verot

Kiinteistövero kuuluu perustoimeentulotuen piiriin ja tuki haetaan Kelasta. Jäännös- tms. maksettaviin veroihin ei myönnetä toimeentulotukea.

Vuokravelat

Ks. Asumiseen liittyvät harkinnanvaraiset menot

Oikaisuvaatimus

Toimeentulotukihakemukseen on annettava aina kirjallinen päätös muutoksenhakuohjeineen, jotka ovat täydentävän toimeentulotukipäätöksen viimeisellä sivulla. Jos asiakas on tyytymätön viranomaispäätökseen ja haluaa siihen oikaisua, hänen tulee toimittaa oikaisuvaatimus Naantalin sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaostoon **30 päivän** kuluessa siitä, kun päätös on annettu asiakkaalle tiedoksi. Vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Oikaisuvaatimus on tehtävä aina kirjallisena.

Mikäli päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, on virheellinen, se voidaan muuttaa itseoikaisulla.

Sovelletut säännökset

Laki toimeentulotuesta 1412/1997

Laki toimeentulotuen muuttamisesta 1.1.2017 (815/2015)

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeudesta 812/2000

Hallintolaki 434/2003

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta 189/2001

Laki lapsen elatuksesta 704/1975

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta (493/1999)

Laki kotoutumisen edistämisestä 1386/2010

Sosiaali- ja terveysministeriön opas toimeentulotuen soveltajille 2013:4